

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Ad Nr. 4200 Plen.

Cerculariu

cătră onoratele oficii parohiale și onorații membri ordinari și estraordinari, preoți și mireni ai sinodului protopresbiteral electoral din protopresbiteratul Cohalmului.

Prin ordinațiunea Venerabilului consistoriu arhidiecezan ddto 17 Septemvre a. c. Nr. 4200 Pl., primind scrisul onorific insărcinare de a conduce alegerea de protopresbiter în protopresbiteratul Cohalmului, am onoare, acum după ce sînt deja implinite cele de lipsă de a premerge actului de alegere, a convoca pe toți onorații membri ordinari și estraordinari, preoți și laici, ai sinodului protopresbiteral, ai numitului protopresbiterat, pe Joi în 1/13 Noemvre 1884 în comuna Cohalm.

Conform §. 52 din statutul organic, serviciul divin, împreună cu chemarea Sântului Spirit, se va începe la 9 oare înainte de ameați în biserica parochială din Cohalm, la care, de sine se înțelege, sînt poțiți a participa toți membrii sinodului.

După serviciul divin va urma imediat actul alegerii, în localitatea ce se va designa din partea scrisului.

În sensul §. 63 din statutul organic, comitetul protopresbiteral este convocat pe 31 Octomvre (12 Noemvre) 1884, la oarele 5 seara, în cancelaria oficiului protopresbiteral din Cohalm.

Acest cerculariu împreună cu lista membrilor sinodali, alăturată aici sub ./ conform §. 15 din instrucțiunea Ven. sinod arhidiecezan, se comunică tuturor oficiilor parohiale din protopresbiteratul Cohalmului spre a se publica în toate bisericile parohiale în Dumineca ori serbătoarea cea mai de aproape și spre a se avisa deputații cercului respectiv pentru ca să se prezente și să participe la actul alegerii din cesiune.

Sibiu, în 15 Octomvre 1884.

Nicolau Cristea m. p.,
comisariu consistorial.

Sibiu, 15/27 Octombrie, 1884.

În diarele din patrie există o rubrică permanentă: „Nenorocire pe drumul de fer.” Nu este și în care să nu cetim deraliere colo, deraliere colo, așa că noi nici nu ne mai putem închipui mers regulat la drumul de fer fără deraliere.

Această anomalie în comunicația din statul nostru, se reduce în locul prim la necapacitatea oa-

menilor chemați a direge mașina rețelei drumurilor de fer, la a cărei capacitate și conștiințiositate este espusă viața a milioane de oameni. Conducerea forței aborului este condiționată dela cunoștința limbii maghiare, și aceasta cu conștiința liniștită se poate clasa între invențiunile cele mai proaspete, și totodată și cea mai nostimă.

Este dureros a constata, că la noi șovinismul se lățește tot mai tare, și nu mai aflăm teren nestăpănit de acest curent modern. Și și mai dureoase sînt fructele acestui curent nesănătos.

Pre noi toată lumea ne invinuește că suntem oameni de rea credință. Presa ungurească ne insinuă dacoromanism și irridentism național propriu românesc, cea românească oportunism până la gradul extrem, care pe românește s'a exprimat cu cuvintele „Pester Lloyd.”

Și este și grea poziția noastră, căci noi avem chiemarea a spune adevărul în toată ființa lui, și a cere respectarea acestuia.

Este ce e drept copilărie în lumea aceasta a pretinde dela un diariu ca el desbrăcat de interese de partidă, să lupte pentru purul adevăr, și noi ne-am angajat la o asemenea copilărie. Coloanele diariului nostru nu sînt rezervate pentru lucruri, cari noue ne par mai importante, fie acelea lucruri după noi importante calumnii chiar; noi nu suprîmăm părerile altora, ci le înregistrăm pre lângă ale noastre lăsând publicului cetitoriu deplină judecată în aprețierea lucrurilor. Această stimă a noastră față cu publicul român încă e classată între copilării, și noi și aceasta o luăm în nume de bine, căci ne este grea poziția, și ea, grea fiind, ne însuflă putere și perseveranță.

Remănem deci la chiemarea noastră și constatăm că miserabilă este starea comunicației noastre.

Până la un punct suntem de acord cu un diariu din Budapesta, care mai lunile trecute s'a plâns amar asupra necapacității oficialilor aplicați la drumul de fer.

Politicii dela „Pester Lloyd” erau avisați să vorbească astfel, căci era vorba de misticul incident de pe calea ferată când cu călătoria regelui Milan la manevrele de toamnă în Austria. Toate semnele vorbiau atunci pentru un atentat cu plan, ear diarele din Budapesta reduceau incidentul la necapacitatea funcționarilor.

Așa este. Curentul destructiv, maghiarisarea cu forța, — a otrăvit toate straturile vieții de stat.

La comunicație încă se face astfel. Persecuțiunea și aici s'a urmărit cu plan și s'a dat drumul tuturor bărbaților cualificați, cari în terminul pre-

scris nu și-au însușit limba maghiară. Demisionați odată oamenii cualificați, ei trebuiau înlocuiți prin alții corespunderi recerintelor moderne. Una dintre condițiile principale era cunoașterea limbii maghiare. La oameni inferbântați ea deveni condițiune de classa primă. Resultatul? Pretutindenea dăm de oameni necualificați, însă toți știu ungurește, și a-ți frânge gétul sub comandă ungurească încă poate fi merit în ziua de astăzi.

Cu „Pester Lloyd” în frunte recunoaștem și noi că da, domnul Tolnay, directorul general al căilor ferate unguresci poate fi om la locul seu și cu capul și și cu inima, întrebăm însă cum stăm cu leghioanele de amploați subalterni, în mână cărora este pusă vieața a milioane de cetățeni? Cine a luat locul miilor de amploați alungați pentru cuvântul că nu cunoșc limba statului? Oare cunoștința limbii suplînește ea cunoștințele speciale ale celor alungați, și siguranța locuitorilor din patriă, cari nu sînt, nu voiesc să devină maghiari și în veci nu vor fi maghiari, nu va fi cerënd ea atăta considerare, ca și un curent bolnăvicios, care urmărit cu fanatism proverbial, ne împinge la perire?

Nu sîntem dispuși a merge din consecuențe în consecuențe pe terenul signalizat de noi. Ori ce cuvânt liber și patriotic din partea noastră se tastează de provocare, și noi n'am dori să provocăm tocmai acuma, când de sus din Budapesta se accentuează cu mare ifos oportunismul. În cazul acesta am fi combătuți cu armele noastre de bărbații, cari în irridentismul nostru oportunism, priveau servilism egal cu tradarea intereselor noastre naționale. Nu vom continua derivând consecuențele, căci ni se spune că situația actuală a monarhiei noastre nu ne permite apărarea intereselor noastre naționale.

La ocașiune potrivită însă vom pași mai cu rezoluțiune și vom arăta că șovinismul în ambele tabere șovinism rămâne și că cel al maghiarilor este cu pericole pentru ei, ear al nostru pentru noi.

Casuri concrete ca cel cu biletul din Copșa, Sebeșul de sus, deraliările permanente, și demisionarea amploaților pentru capacitatea și specialitatea lor în ale comunicației nu contribuiesc la ridicarea nimbului nostru ca stat cultural. Șovinismul se răsbună, păcat numai că isbânda în cele mai multe casuri se descarcă în capul poporului, care geme sub greutatea sarcinilor publice.

Cu chipul acesta nu se va întări în noi credința despre statornicia lucrurilor actuale.

FOIȚA.

Vitalitatea românului.

Poporul român strecurat prin numeroasele pericole, cari amenințau deasupra capului lui ca sabia lui Damocle, nu și-a perdit nici odată cumpătul, ci totdeauna cu fața veselă și senină a știut înfrunta ori și ce pericol. Fostau pentru densusl nenumărate zile amare și dureroase, dar el tare ca ștejarul nu s'a frânt de nenorocirile zilnice. Câte veacuri triste au trecut peste capul lui și el astăzi răsară întinerit cu speranțe dulci în viitoriu. Aședat ca colonist pe aceste locuri situate spre nord dela Dunăre, nu și-a părăsit scumpa sa patrie sub nici un cuvânt, căci el o considera de cel mai prețios odor, ce i lau lăsat antecesorii sei. Această convingere basată în șimțământul public român nu-i-au putut o stirpi din inimă încă timpurile cele mai viforoase despre cari ne amintește istoria.

Câte popoare au trecut peste aceste locuri nordice orientale, fără de a lăsa după densesle decât numele lor înspăimântător, ear poporul român a stat nemișcat ca stinca de granit de cari isbindu-se valurile se retrag fără de nici un rezultat. Naia vieții sale de câte ori a fost isbită de valurile furtu-

noase, și slavă domnului a scăpat nesdruncinată și s'a adăpostit la portul așteptat. Da! în urma numărărilor greutăți, cu cari au avut să se lupte l-au slăbit din puteri, și e și lucru natural ca cineva cu atât să slăbească mai mult cu cât și-a pus puterile la probe mai mari, cu cât și le-a încordat mai tare câte odată chiar și peste măsură. Nice odată însă nu s'a debilitat atăta întru cât el și nu și poată efeitul lucrării, ci din contră, debilitarea aceea a fost numai pentru un anumit moment și puterile sale de nou s'au oțelit.

Au fost și timpuri de acelea, când nu-i era dat să audă nici rugăciunea Dddeească în limba sa și el totuși sta alipit cu inimă și suflet de sanctuarul ddeesc.

Nimic n'a fost în stare să-l abată dela credințele și convingerile sale, căci românul e firm în credință, e blând la fire și crunt la mânie.

Când necazurile zilei i amărau viața, doina ciobanului îl veselia, locurile romantice pre unde era aședat îl încântau și el trecea peste toate ca și când nu ar exista. Numai așa ne putem închipui că el a putut să existe până astăzi câte biată au dat de capul lui. De nu erau unele împregiurări favoritoare el sau se contopia cu totul în alte popoare sau se risipia de pe fața pământului. Multe au fost împregiurările cari au contribuit la conservarea româ-

nului, una însă nu dintre cele din urmă este fără îndoială și puterea lui de viață adecă vitalitatea lui. Nu va putea nimenea contesta că este ceva propriu naturii românului, tăria și puterea de viață.

Ori și când pre un român îl poți foarte ușor deosebi de unul din altă nație numai după esteriorul seu mai espresiv și oare-cum mai verde. Să nu cugetăm oare că aceasta ar fi o continuitate din vița romană, carea nu s'a stins și doară nu se va stinge nici odată din firea românului! Poate că la aceasta contribuie și viețuirea sa mult în atmosfera liberă a aerului, unde îl îngână câte-odată concertul cântărețelor.

E plăcută viața românului dela sate de aceea și iubește el atăt de mult țeara, câmpul cu verdețele sale. Nu susținem că doară nu ar contribui la puterea de viață a românului și împregiurările climatice; dar cea ce putem afirma cu multă probabilitate este, că românul între însușirile caracteristice naționale poate număra cu fală și vitalitatea sa.

Nu de mult se spunea prin diare, că un preot din România a trăit peste una sută de ani, asemenea în anii trecuți în o comună din munții apuseni unul a ajuns etatea de peste o sută douăzeci de ani. Toate aceste nu sînt de cât semne de vitalitate.

Cine voiește să se convingă despre vitalitatea românului nu are decât să-și reprezinte în m-morie

Revista politică.

Delegațiunile sînt întrunite în sesiune de astădată la Budapesta spre a desbata afacerile comune în monarchie. Avem să ne asteptăm la lucruri importante cu atât mai vîrtos, cu cât în sesiunea delegațiunilor vom avea ocaziune a auzi enunțiațiuni oficiale din gura ministrului de externe despre întrederea dela Skierniewice.

De mare interes este pentru noi astăzi mersul lucrurilor în parlamentul din Croația. Starcevicianii prin gendarmi fură împedecați de a intra în parlament. Cu chipul acesta desbaterile au intrat în cursul regulat.

În ședința de Sâmbătă după autenticarea protocolului Berutta preot începe a ceti o declarațiune în care se atacă în mod vehement regimul și majoritatea dietei. Acestuia i se detrage cuvîntul.

După acest incident presiul aduce la cunoștința parlamentului că partida Starcevicianilor a înaintat o adresă, care însă fiind aspră, el nu admite a se ceti.

Mazzura dorește a se ceti adresa, căci independenții voesc să se clarifice situațiunea cu privire la cele întemplate.

Preste Mazzura se trece la ordinea zilei și nu se cetește adresa Starcevicianilor.

La ordinea zilei urmează moțiunea lui Lonciarici cu privire la luarea de măsuri draconice.

Mazzura și conșoții fac față cu aceasta contrapropunere.

Se dă acuma cuvîntul lui Mazzura spre a vorbi la obiect. Luând el la critică încercarea de a înăspri dispozițiunile în regulamentul casei condamnă ținuta presidentului și a majorității. Recunoaște că Starcevicianii au fost în eroare pretinzînd să se cetească declarațiunea de loialitate înainte de autenticarea protocolului, însă majoritatea încă putea fi mai indulgentă. Măsurile intenționate după vederile vorbitorului, nu sunt decât o dintatură a presidentului și în aceasta zace mare periclu pentru liniștea dietei.

Vorbitorul nu poate încuviința măsurile intenționate și pentru cuvîntul, că presiul nu reprezintă și minoritatea dietei. Proiectul nu este decât vargă, astăzi din întemplantare în mîna majorității, mîne însă poate în a altuia. Banul Soksevici nici odată n'a creșut să vadă pre presidentul actual la locul unde este, întocmai după cum presidentului Hrvath nu-i trece prin cap a crede, că va vedea vreodată în scaunul presidial pre Dr. David Starcevic. Propune deci trecerea la ordinea zilei.

Baronul Zsivcoviciu apără întru toate procedura presiului.

Frank nu aproabă proiectul, căci el nu va contribui întru nimica la vindecarea rēului. Nu trebuie luat lucrul atât de superficial. Rēul are rădăcini mai adēnci. Starea de ađi a lucrurilor nu îndestulează pe nime. Trebuie deci multe schimbate, ceea ce o recunoaște și adresa majorității.

Vorbitorului nu-i sunt necunoscute meritele partidei naționale, ea însă n'a știut validita constituțiunea. Rēul trebuiește stērpit din rădăcină și nu trebuie făcut ocol, ca pisica în jurul păsutului. Alungarea lui Starcevic cu gendarmi din dietă i-a căștigat trei cercuri. Măsurile proiectate i vor mări autoritatea lui în țeară. Absolutismul de partidă e mai periculos ca cel autocrat. Adevărul parla-

mentarism se bazează pe libertatea tribunei, proiectul face din el mașinarie. Apelează la loialitatea presiului în aplicarea regulamentului și nu primește proiectul.

După unele vorbiri încă, s'a primit proiectul pentru luarea măsurilor draconice.

În Belgii se făcură zilele acestea alegerile comunale.

Liberalii au luptat cu toții pept la pept și au eșit învingători. Urmarea fu că ministerul ultramontan și-a dat dimisiunea. Până acuma nu este decisă încă soarta ministerului, se crede însă că se va forma un ministeriu transitoriu pentru conducerea alegerilor, fiind a se disolva parlamentul actual. Legea scolară reacționară se vede a fi avut scurtă viață.

Raportul dintre China și Franca începe a deveni tot mai acut. Parlamentul a plenipotențiat pre guvern la luarea de măsuri energice. Caracteristic este că chinezi contra dreptului giuților, au pus premii pentru ofiirii francezi vii sau morți numai prinși să fie.

În zilele acestea s'au deschis parlamentul Angliei. Diariul „Voința Națională ne schitează mesagiul reginei și situația în Anglita în următoarele: Parlamentele Europei au început a se deschide unul câte unul. Joi la 11/23 ale curentei s'a deschis sesiunea de toamnă a parlamentului Mării Britanie și discursul reginei rostit cu această ocaziune afirmă că relațiunile guvernului ei cu celelalte puteri sunt din cele mai amicale, că generalul Gordon va fi ajutat de trupele engleze din Dongola ca să scape din încurcătura în care el însuși s'a incurcat, că Egiptul trebuie scos cu ori-ce preț din dificultățile financiare în cari se află de când cu neisbândă conferinței din Londra, că cestiunea hotarelor Transvaalului trebuie resolvată cu multă luare aminte, în fine că una din ocupațiunile de căpetenie ale Parlamentului este desbaterile și deslegarea cestiunii reformelor electorale, propuse de cabinet încă din sesiunea trecută. Ast-fel programa lucrărilor Camerei este pe cât se poate de variată și plină de cel mai mare interes. Ea pune în vedere reprezentanților țerei un șir bogat de întrebări a căror soluțiune nu se va face fără desbateri furtunoase și promite o sesiune de acelea ce rare ori întălmim în viața parlamentelor.

Discursul Reginei afirmă că relațiunile guvernului seu cu celelalte puteri sunt din cele mai amicale. Pe cât pare însă a resulta din realitatea lucrurilor, aceasta este frasă vagă, de natura acelora ce se strecoară de regulă în mesagiile de deschidere ale parlamentelor. Și în adevăr, de vom recapitula faptele sevășite în cursul lunilor din urmă vom vedea că raporturile Angliei cu unele din puterile Europei, fără a fi încordate, nu sunt totuși ceea ce s'ar numi în termini proprii „amicale.” Înțelegerea anglo franceză, pe care dl Gladstone conta înainte de întrunirea conferinței, s'a văduț că este mai mult un desiderat de cât o realitate; ruptura cu Franca, pe care dsa voia să o înlătore cu ori-ce preț, este mai-mai un fapt; politica sa, care se întemeia pe credința că Republica franceză și imperiul german nu vor găsi nici o dată un tērēm de înțelegere comună, a suferit o amară decepțiune, și ceea-ce este poate mai dureros pentru presedintele cabinetului englez, principele Bismarck convoacă o conferință în Berlin, unde Franca și Germania vor fi de acord. Cancelarul împēratului Wilhelm sprijinea

în Londra drepturile Franciei contra propunerilor englez în cestiunea finanelor egiptene; în Berlin el va apăra interesele coloniale ale aceleași puteri contra pretensiunilor britanice în afacerea navigațiunei pe riul Niger și în delicata cestiune a ocupării pământului pe coastele africane. În cestiunea lichidării din Egipt putem dice că Anglita a avut toată lumea în contră'i până când în fine guvernul lui Nubar-Pașa s'a văduț nevoit a declara că dela 14/26 ale lunei acesteia veniturile drumurilor de fer și ale telegrafelor nu vor mai intra în visteria statului, ci în cassa datoriei internaționale. Când o asemenea declarațiune vine în urma unei mēsurii care provoacă un protest general din partea creditorilor egipteni, și când aceea mēsură era o inspirațiune a cabinetului britanic, se mai poate oare vorbi de „relațiuni amicale” ale acestui cu celelalte puteri?

Posițiunea ministriului Gladstone în fața parlamentului se agravează prin slăbiciunea sa militară și măsurile neînsemnate ce s'au luat în această privință. Pe când marina Franciei se ridică neconținut, Anglita pierde din ce în ce superioritatea ei marină, care o făcea doamna necontestată a elementului nesigur. Situațiunea în imperiul anglo-indic este mai ingrițitoare de cât ori când. Bilul asupra impositului fonciar în Bengal a produs o nemulțumire destul de viuă și reducerea trupelor pīncipilor indieni este pusă la ordinea zilei. Pentru ca să isbutescă în aceasta întreprindere de o natură așa de delicată, ministerul britanic trebuie să lucreze cu multă luare aminte, ca să nu atingă susceptibilitățile principilor indieni. Administrațiunea lordului Ripon a dat naștere la tot felul de nemulțămiri, din cauza reformelor ce el voia să introducă în nemărginitul imperiu anglo-indian. El fuse rechemat și înlocuit cu inteligentul lord Dufferin ale cărui abilități administrative sunt mai puțin recunoscute de cât cele diplomatice. Putea-va oare noul vice-rege să ducă la un sfērșit bun sarcina ce și-a luat-o asupra-i?

Pe lângă aceasta o mulțime de cestiuni internaționale așteaptă de la d. Gladstone o soluțiune practică potrivită cu dorințele și interesele poporului englez. Mai presus de toate nenorocitul Gordon are trebuință de un ajutor energic și eficace, care să-l apere din mijlocul tribunilor barbare ale Sudamului.

Dar dacă politica esternă a dlui Gladstone lasă mult dorit și poate da naștere la interpelări justificate în sēnul Parlamentului, politica sa internă este plină de înțelepciune și are cu sine majoritatea imensă a poporului englez. Călătoria sa în nordul regatului a fost un adevărat triumf, o mulțime ne-nu-mărată de popor aclama cu entusiasm pe bătrānul tribun al libertăților britanice, pe când meetingurile provocate de capii opozițiunei rămānea mai-mai deșerte. Această deosebire de succes se exprimă prin faptul că cestiunea cea mare, care agită în acest moment publicul din Regatul Unit, este bilul de reformă electorală, pe care d. Gladstone l susține cu toată puterea esperienței și a elocinței sale, pe care torii l combat cu o îndărătnicie inesplicabilă. În această cestiune, bătrānul conductor al wigilor are toate simpatiile cu sine, pe când marchisul Salisbury vede numărul adeptilor sei din ce în ce scăduend. Și nemulțumirea poporului în contra atitudiniei conservatorilor merge până acolo, în cât în multe locuri, în presă ca și în întruniri publice, se aud strigăte de felul acesta: Jos cu Camera Lorđilor! Jos cu inamicii poporului! Torii de astăzi nu arată mai multă înțelepciune de cât cei din 1832, când se puse pentru întâia oară în Camera reforma parlamentară. În loc de a ataca pe adversarii lor politici pe tērēmul cestiunilor esterne, în cari ei s'a arătat așa de slabi, ei i atacă tocmai în fortăreța lor cea mai inespugnabilă, adecă în politica internă.

Unele reflexiuni

la proiectul de regulament pentru afacerile Consistoriului Metropolitan, elaborat de Ioan cav. de Pușcariu deputat congresual an. 1882.

I.

Fie-care ortodox trebuie să salute cu bucurie proiectul acesta de regulament elaborat de un bărbat distins, carele dela început a conlucrat la restaurarea Metropolei noastre și la toate sinoadele și congresele a fost unul dintre cei dintâi factori ai promovării intereselor și afacerilor noastre bisericești. Trebuie să se bucure fie-care fiu al bisericii noastre de acest proiect, căci fie-care trebuie să dorească din inimă, ca să fim odată organizați nu numai pe hârtie ci și în faptă, și toate afacerile bisericești să-și meargă regulat cursul canonic, și să nu mai schiopătăm și stagnăm că astăzi în multe privințe și mai ales cu cauzele apelate la consistoriul metropolitan.

Congresul bisericesc la timpul seu și va da verdictul asupra acestui proiect. Eu nefiind deputat al Congresului, ear de altă parte ca un fiu al bisericii interesāndu-me de

timpul așa numitelor invasiuni de popoare când au năvălit peste aceste locuri ca și nește locuste cutropitoare. Ne putem inchipui câți de ai neamului nostru se vor fi măcelărit în aceea învălmășală teribilă, și totuși astăzi sîntem de toți la deuce milioane.

Ni se va obiecta poate că au scăpat prin codri și peșteri. Concedem aceasta și chiar o susținem cu țarie dar totuși dacă în Român nu era putere de viață nu ar pute să fie ceea ce e astăzi în privința numerică. Pentru că la tot casul țeranul român avēnd proprietate, casă și familie trebuia să se ingrijească de existența familiei și aceasta nu o putea face decât dacă se reitorcia la casa și masa sa. Nu trecea poate bine pragul și dușmanul în urma lui pătrundea în casă, i răpia tot ce avea, îl lipsia de viață și apoi și urma calea sa mai departe.

Aceasta se întemplantă cu nenumărate familii și eată numărul romānilor scade pe de ce merge.

În astfelu de împregiurări pus românul trebuie să ajungem la părerea că numărul nostru scăduese mult odată așa încât doară numai aceia cari știură să se ascundă mai bine și să se aprovioneze timp mai îndelungat putură scăpa de pericolul vieții.

Când de sus din înălțime se dede mandat ca să încete și aceste barbarii ceriul apărea luminos, soarele trimise cu imbelșugare rațele sale spre pământul mānos al patriei noastre și locuitorii părășindu-și asilele lor, se retrase la vetrele pārin-

tești, se puseră pe lucru și se apucară de veața de mai înainte. Atunci erau puțini dar se înmulțiră, căci românul e un popor vital. Chiar și acum ne putem convinge cu deosebire prin locurile de pre la munți pre unde n'au ajuns aborii cei rei, despre viciunea câte unui bătrān, care deși înaintat în etate e voinic, cu peptul rēșfatat cu fața verde și deschisă.

Când și răpede câte un cuvēnt parcă nu ar vorbi unul de șapte-deci de ani, ci unul de trei-deci de ani. Aceste toate ne întăresc în credință că în poporul român este vitalitate și că precum veacurile trecute n'au putut să-l stingă de pe fața pământului cu atāta mai puțin timpurile de acum sau chiar cele viitoare. Una însă ce ne lipsește noaue este lipsa de alipire de iubire reciproacă. Când ne vom stima și iubi nni pre alții, atunci darul ceriului s'a revārsat asupra noastră și atunci să știm că de s'ar porni toate hordele contra noastră puțin ne vor putea strica. Căci uniți în cugete și în simțiri odată, fără multă greutate vom putea să înfruntăm ori și ce pericol. Dar ce e mai mult ne vor stima cei din jurul nostru.

S'a dis de mult că pentru ca să te stimeze și prețuească cineva, caută mai întâiu ca tu însu și să te stimezi și prețuești. Acestea păreri desfășurāndu-le încheiām cu credința în vitalitatea neperitoare a românului.

Moful.

afacerile bisericești, im țin de datorință, a face pe calea aceasta unele reflecțiuni la acest proiect, de regulament — într-o chestiune pre cât de delicată, pre atât de momentosă.

În §. 66 pag. 26 din proiect se dice: „pedepsele: a) admonițiunea, b) înfruntarea, c) pedepsele în bani prin de-tragere din salariu, d) suspendarea temporară dela oficiu și dela eșe ciarea drepturilor bisericești; e) dimisiunea totală din oficiu.“ Apoi se statorește tot acolo, că până se va face un regulament special disciplina asupra persoanelor oficioase singulare dela consistoriul metropolitan o eserciază în a treia instanță congresul național bisericesc prin un senat esmî ad hoc stătoriu din 12 persoane sub presiidiu unui episcop. Disciplina asupra întregului consistoriu metropolitan, precum și asupra episcopilor și metropolitului o eserciază în prima și ultima instanță congresul național bisericesc.

Aceasta după părerea mea nu poate să fie așa, căci ar fi un principiu în contra bisericești orientali, cari sînt și trebuie să fie baza și legea fundamentală la toate decisiunile și regulamentele noastre bisericești; și dela aceasta lege fundamentală nu ne este ținută a ne abate, deacă nu vrem să periclităm și rumpem unitatea cu biserica orientală.

Noi avem ierarhia bisericească. La noi tagma preoțască este o tagmă ieratică. Cu deosebire dignitatea arhierescă a fost dela început, este și trebuie să fie în sensul aședementelor bisericești o dignitate înaltă și ponderoasă, care prelângă datorințe și are și drepturile sale canonic deosebite. Eată ce statorese canoanele cu privire la disciplina bisericească! În Pravila cap. 68 pag. 53 stă scris: „Nu s'au dat preoților, nici mirenilor se judece pre Arhieriu, pentru că el este capul și păstoriu lor.“ (S. Nic dela Ser.) „Dară aceasta s'au dat — se dice tot acolo — arhierilor se judece pre preoții și pre oamenii lor. Nici diacon, nici mirean nu poate să judece pre preot.“

Congresul precum știm, este compus în maioritate de mireni și parte din preoți și poate și din diaconi. Aceasta corporațiune nu poate să eserceze dară disciplina asupra arhierelui, nici chiar asupra unui preot, căci este în contra canoanelor și instituțiilor positive ale bisericești, și Sinodul III-lea legiuște în canonul 8-lea; „de va produce cineva o formă nouă împotriva celor hotărâte acum, s'au socotit de tot sfântul și economicul sinod, să fie fără tărie.“

Nu poate congresul să eserceze disciplina în genere nici din acel punct de vedere, că el nu este o corporațiune judecătorească nici esecutivă, ci o corporațiune legislativă.

Nu poate congresul să eserceze disciplina bisericească nici din aceea considerațiune, că o astfel de statorire ar fi în contra statutului organic, carele apriat statorește la artic. II. §. 158 că: „Consistoriul metropolitan este organul suprem administrativ și judecătoreșc pentru întreaga provincie metropolitană.“

Este întrebarea, cine dară să judece pre arhieriu? sau cine să eserceze disciplina asupra lui? Răspunsul nu trebuie să ni l formăm noi după buna chibzuire, ci l aflăm în canoane. Eată ce dice în privința aceasta canonul 74 (74) apostolescu: „episcopul de s'ar prihăni pentru oarece de cătră oameni vrednici de credință, de lipsă este a se chema el de cătră episcopi, măcar de ar întimpina și ar mărturisă, seau se va vâdi, otărăscă certarea. Eară dacă chemat fiind, nu va asculta, chemese și a doua oară, trimițându-se la el doi episcopi. Eară deacă și așa nu va asculta, chemese și a treia oară, earăși doi episcopi trimițându-se cătră densus, și deacă și așa defăimându-ne nu va întimpina, sinodul hotărăște asupra lui cele socotite, ca să nu socotească, fugind de judecată, că câștiga.“ Aci se dice că dacă episcopul și la a treia invita-re nu se va presenta, sinodul să hotărăscă sau decidă asupra lui. Și cumcă numai sinodul episcopilor se înțelege aci, se vede lămurit din esplicarea subînsemnată la acesta canon în Pidalion pag. 36. unde stă scris: „... și dacă (episcopul) și a treia oară va defăima și nu va merge, de aceea dar sinodul episcopilor hotărăscă asupra lui.“

Din acest canon este evidente că nu altă corporațiune fără numai sinodul episcopilor are dreptul să judece pre episcopul și să eserceze disciplina asupra lui.

Eară episcopul judecat și agravat cu sentința sinodului episcopilor poate apela la scaunul concernente patriarhal. Așa dispune canonul al 3-lea al sinodului local din Sardicea. Pre baza acestui și a altor canoane însuși canonicul Șaguna în dreptul canonic pag. 107 §. 145 punct VIII dice sub 3. că patriarhalul primește apelațiunea episcopului agravat cu sentința adusă în sinodul metropolitan cu pluralitate de voturi (sub sinodul metropolitan se înțelege sinodul episcopilor dintr-o metropolie); ear sub 5. dice că patriarhalul judecă diferențele escate între episcopii sufragani și metropolitul lor, precum și cele escate între laici și metropolitul lor.

Deci dacă din considerațiuni politice nu vrem să ne estindem astăzi cu esercierea disciplinei bisericești până la dreptul patriarhalului, apoi la ori ce întâmplare trebuie să ne mărginim a statori, ca disciplina asupra episcopilor și metropolitului o eserciază în prima și ultima instanță sinodul episcopesc, dară nici decum congresul național bisericesc după cum se propune în proiectul din cestiune.

În provincia noastră metropolitană sunt de presente numai trei arhierii; așa dară când ar veni cauza unui arhieriu în sinodul episcopesc spre pertractare, ar fi numai doi arhierii în sinod, cari ar avea să judece și decidă. Este întrebarea, că oare de ajuns sunt acestia? Și acestia trebuie să fie de ajuns, căci dice capul cel etern și întemeietoriul bisericești, că unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sînt și eu în mijlocul lor.

Dară chiar și în privința aceasta fiind vro nedumerire se poate ajuta prin chemarea la sinod și a altor arhierii ortodoxi din eparchiile vecine din monarchia, precum d. e. din Bucovina, căci eată ce dispune în sensul acesta canonul 14 al sinodului din Antiochia; „dacă vr'un episcop pentru oarecare vinovății s'ar judeca, apoi s'ar întempla a fi împărechere pentru densus între episcopii eparchii, unii adeca hotărîndul nevinovat pe cela ce se judeca, eară alții vinovat, pentru scăparea de toată îndoiala sau socotit de sântul sinod, ca episcopul metropolie de pe la eparchiile mestiesitei țeri să cheme pe alții oare-carii, cari să mai judece, și îndoirea să o deslege spre a adeveri împreună cu cei ai eparchiei pricina cea pusă înaintea lor.“

Din acestea precum și din toate canoanele privitoare la acest obiect se vede lămurit, ca o corporațiune compusă din preoți și mireni sau și numai din preoți — ori cum s'ar numi ea — nu are dreptul să judece pre arhieriu nici se eserceze disciplina bisericească asupra lui, ci dreptul acesta compete sinodului episcopesc; eară congresul ar putea numai pași d. e. prin o delegațiune ca acuzătoriu față cu arhieriu.

Cumcă sinodul eparchial sau congresul nu are drept nici a primi sau examina acuze aduse în contra arhieriu-lui necum a esercia disciplina asupra lui, se vede și din canonul 7-lea al sinodului ecumenic al II-lea unde se legiuște: „eară dacă oare-carii (neprihăniți) ar dice, că au oare-care pără asupra episcopului, — acesta poruncește sfântul sinod a-și înfățișa pricile înaintea tuturor episcopilor eparchiali și înaintea aceloră să se vadească vinovățiile episcopului celui ce ar fi în oare care pricini, și acestia se decidă.“ (Va urma.)

Convocare.

Pe baza §-ului 13 din „Statute“, prin aceasta se convoacă adunarea generală a „Reuniunii femeilor române“ din Sibiu pe **28 Octomvre a. c. st. vechiu (9 Novembre, a. c. st. n.)** în localitățile cas-sinei române din Sibiu, strada Cismădiei Nr. 7 după ameați la **3 oare.**

Ordinea Țilei:

1. Raportul comitetului despre sortitura întreprinsă de Reuniune.
2. Statorirea budgetului pentru anul 1885.
3. Întregirea a 3 locuri vacante în comitetul reuniunii.
4. Propuneri eventuale.

Sibiu, 16/28 Octomvre, 1884.

Maria Cosma, m. p.,
presidentă.

Anast. Toma, m. p.,
secretar.

Mulțamită publică.

Pentru sortitura arangiată de Reuniunea femeilor române din Sibiu au mai incurs următoarele: Dl Rudolf Fogarasi: 1 los dela „Crucea roșie“ maghiar, 3 ștergar brodate naționale. Prin doamna Maria Moga colectantă, doamna Carolina V. Pop: 1 cuvertă de masă țesătură țărănească din lână, 1 ștergar brodat; domnul Moise Moga cordoner, 3 părechi portrete litografate „Regele și Regina României“; doamna Elisaveta Opriș, 2 ștergar țesetură proprie; dna Iuliana Văssi, 1 ștergar țărănesc, 1 servet țesătură proprie; dsoara Elena Baltă, o corfiță de bilete brodată, 1 însemnător de cetit; dsoara Aurelia Henzel, 1 periniță pentru ace cu mărgele. Prin dna Maria Maier n. Dancăș colectantă; dna Maria Dancăș, 1 păreche desagi și o traistă din lână, 1 merindeață, 1 chingă; dsoara Dora Dancăș, 1 Ținător de ștergar cu brodarie.

Pentru bunavoința documentată față cu scoala reuniunii comitetul le exprimă mulțamită pe calea aceasta.

Mulțamită publică.

Dna Dobra Petru Hodrea din Reșinari a binevoit ca și în anul trecut a dărui pentru scoala de fetețe a Reuniunii femeilor române din Sibiu 2 stângini de lemne. Pentru acest don marimimos i se aduce mulțamită din partea Comitetului.

Varietăți.

* (Învitătoriu). Despărțământul cerc. X. (Clușiu) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura rom. și cultura poporului român“ va ține adunarea

sa generală de est an la Cluș în 2 Novembre st. n după ameați. Sunt invitați drept aceia p. t. domni membri din acest despărțământ și alți amici ai literaturii rom. și culturii poporului rom. și cu tot respectul rugați, se nu prete a se presenta la numita adunare cât mai numeroși.

Cluș, 25 Octomvre st. n. 1884.

Comitetul despărțământului cerc X al „asociațiunii tran.

* (Postal). Cu 1 Noemvre începînd între Tordaszentlászlo și Feneș va comunica posta în toată ția.

Mersul:

Pleacă din Tordaszentlászlo la 10 oare 30 m. dim.			
Ajunge la Feneș	12	20	„
Pleacă din Feneș	2	—	—
Ajunge la Tordaszentlászlo	3	50	—

* (Postal) În comuna Boian, comitatul Târnava mică este de a se ocupa postul de magistru postal.

Condițiuni: Contract de oficial și 100 fi. cautiune.

Venite: Salariu 120 fl., paușal de cancelarie 40 fl., paușal de transport 400 fl.

Suplicile se se trimită în termen de trei săptămâni la direcțiunea de postă în Sibiu.

* (1784 și 1884). De două țile la librăria Schmidck de aici sunt espuse portretele eroilor naționali de acum 100 de ani.

Librariul german de bună samă nu va fi socotit între dacoromanisti, și noi cari în inima noastră avem un colț pentru propagatorii ideilor de libertate începînd dela Horia până la Kossuth și Garibaldi, atragem atențiunea publicului asupra portretelor espuse la vederea lumii.

Pe stradele Sibiului mulți oameni umblă și nu noi vom cerca procesul ce se desvoaltă în peptul fiecărui singuratic la vederea portretelor lui **Horia, Cloșca, și Crișan.**

* Cetim în „Telegraphul“: Ni se scrie din Basarabia că mai multe sate din județul Soroca, din județul Orheu și Bălți au presintat guvernatorului petițiuni colective, cerîndu-i voie de a emigra în guvernamentul Samara. Țeranii români din aceste județe ale României se plîng că nu mai pot trăi din lipsa pământului. Guvernorul general Constantinoviciu a trimis un ordin ispravnicilor respectivi în care le ordonă ca să arate țeranilor planurile pământurilor disponibile în guvernamentul Samara, ca emigrații să poată singuri alege locurile unde voesc a emigra. În momentul de față pe malul drept al riului Samara se află deja 7 sate de români. Poporațiunea acestor sate, cari sunt considerate de cele mai avute din guvernament, se ridică la 8,903, locuitori aproape toți emigranți din județul Chișineu și Iași.

* (Din notițele unui avocat.) „Libertatea academică“ nu stă întraceia de a umbla cu căciulița și căița impestrițate și numai cât o pletită de nucă de mari pe cap, nici întraceia de a purta măciuci ferecate în mână și de a boldi pe toți filistri — adecă pe toți cari nu se țin de clasa „burșilor“ — în coaste cu ele; nici în vîrtutea de a bea câte 20—30 măsuri de bere sau vin într-o noapte, nici de a merge în prelegeri numai când voești... toate aceste sunt profanări numelui celui frumos „Libertate academică.“ — Dar libertatea academică nu stă nici într-o te slui sau chiar omori — unul pre altul în duel pentru câte o Dulcinea de Toboso sau pentru alte sęcături și mai ridicule..... nu! Aceste dacă nu sunt pentru alții demne, cu atât mai puțin pentru cei academici români.

Pădește legile etice, adecă preceptele moralului și a dreptului și vei fi liber; nu le pădi, și vei fi selav al patimilor tale!“

* (Statua lui Rousseau.) Sub acest titlu Țiarul „Adevêrul“ din România comunică următoarele: „Un comitet s'a constiuit definitiv la Paris pentru a ridică monumentul decretat gloriei lui Ioan Iacșes Roussnau de cătră adunarea națională dela 1789, și mai târziu de cătră convențiune.

Comitetul ales, face demersurile trebuincioase pe lângă consiliul municipal, pentru a se da numele lui Ioan Iacșes Rousseau noiei piețe create lângă strada cu același nume și pentru a obține autorisarea de a aședa acolo statua.

Orașul Paris a subscris cu 7000 de lei. Statul a dat bronzul și marmora. Un mare număr de consilii comunale și județene au votat fonduri.

Comitetul invită toată presa liberală din lumea întregă ca să anunțe lucrul și să îndemne pe toți a subscrie la această însemnată operă.“

* (Pentru ce nu scriu unii oameni)? Întrebat Theocritus de oare cine că pentru ce nu scrie? Pentru aceea, răspunse, pentru că pe cum a-și voi nu pot și precum pot nu voiesc.

* *Delirium tremens*, (românește: nebunie din beție, i se mai dice și tremurice, nemțește: Sauferrwahnsinn, ungurește: iszákos ördj), provine din erumperea cronică a ferbinței spiritului. Morbul acesta se ivește cu deosebire la bețivi și în specie la cei ce beau rachiu, rum etc. în măsura mare și vine sau de sine sau apoi împreună cu alt morb. Ca morburile ocazionale simt aprinderea de plămâni, vătămurile dar cu deosebire sfărmașia vr'unii os. Simptoamele prime ale acestui morb sunt: nedurmirea, în decursul mișcării neaședământ, mâni tremurătoare, privire ră-tăcită și vorbă multă. Culminațiunea morbului se caracterizează prin amăgiri sensuale și inebunire. Bolnavii de regulă borbosesc cuvinte neînțelese, vęd sburând împrejurul lor animale mici, alungă șoareci, cloțani de sub paturile lor se simt ca și când s'ar hoița în sus și în jos etc. În nebunia lor mai adeseori sunt dispuși bine și de multe-ori sunt foarte comici. Altă dată sunt fricoși, turbați, tot sparge ce află în cale și ar voi să se tot alerge. Nebunia înceată pe timp mai scurt, dar nedurmirea e continuă, obrajii sunt în pistrițați cu roșată, aprinși, ochii rătăciți, pelea asudată, pulsul numai câte-odată bate mai tare, frigurile nu sunt nici odată prezente. Morbul se începe de regulă la oamenii în vărsta dela 30—50 ani și numai excepționalmente durează mai mult de vr'o câte-va zile, când bolnavii petrecuți și redobândesc somnul. Adese-ori fiindu-se cu vindecare, din cas în cas pe lângă aceea că cel ce a suferit slăbește total dar poate să și moară, de altă dată însă după parocsism rămâne mintea turburată. Ca medicament se dă bolnavilor în măsură mai mare opiu; dar mai bun se pare a fi clorofomul. Cu succes bun s'a folosit la vindecarea boalei chiar și beuturi spirtoase. Sloboșirea sângelui e periculoasă și poate cauza moarte grabnică. Cu încetarea parocsismului ar fi consult ca suferindu-l să se rețină dela beuturi spirtoase, de oare-ce însă unii bețiv pătimași e este, așa dicend, aceasta poate puțină, morbul în timp mai lung sau mai scurt ear să ivește până când cel bețiv într'un mod sau în traltul cade jertfă patimilor sale.

* Interesul cel mare ce-l manifestă regina României pentru dezvoltarea culturii tinerelor creațiuni ale neamului nostru de dincolo de carpați, e invederat prin impregiurarea, că înainte de a pleca din București, s'a dus, dice „l'Indép. roumaine,“ la Asilul Elena Doamna și, după ce a vizitat institutul, a adunat elevele și le-a ăis: să n'aibă nici o grijă de viitoriu, căci nu se va schimba nimic din ceea ce a făcut generalul Davila.

„Voiu face tot ce voiu putea pentru Asil, a fost cuvintele M. Sale, și nu voiu cruța nimic pentru propășirea acestui institut — model.“

* (Comentariul diarului „Răsboiul“). Răsboiul în comentarea știrea aduse de „Românul“ relativ la ivirea răpiciugei printre caii regimentelor de călărași din copul al II-lea de armată, se exprimă astfel:

„Răpiciugă avem, pesta-bovină avem, filocseră avem, angină avem, criză economică avem, c'un cuvânt stăm bine de tot. Nu ne mai lipsește de cât cholera ca să fim perfecți!“

* (Avis celor interesați). Societatea Armonia din Cernăuți, cetim în foile din România, a hotărât a edita o colecțiune de cartete vocale. În acest scop s'a întocmit un comitet de redacțiune și s'a adresat către compozitorii români cuno-

scuți un apel invitându-i a colabora. Compozițiunile trebuie să fie cu text românesc și scrise de români. Ele vor fi supuse comitetului de redacțiune, dela aprobarea căruia depinde primirea sau refuzarea lor. În aceleași foi cetim, că cântăreața americană Abbot a stabilit un premiu de 25, 000 lei pentru un compozitor, care ar scrie pentru dēnsa o operă în genul operei Marta de Flotov.

* (Naufragiu.) În drumul dintre Yocohama și Honkong a suferit naufragiu în 7 ale curentei vaburul Englez „Miramare“ și dintre 50 de indiviți s'au înecat patruzeci și opt va se dică numai doi au scăpat în viață.

* (Pasiuni.) Socrat nu s'a rușinat de a se juca în rēnd cu copii. Agesilaus călăria cu copilul seu pe bătă de trestie. Impăratul August acum pescuia cu copii, acum se juca în cubi, se juca în nucii. Impăratul Domițian își făcea oare în cari pe deascuns omora muște. Cine-mi va ști spune, care din acestia și omora timpul mai bine?

* (Caracteristica pictorilor). Matejko, directorul academiei de pictură din Cracovia, după informațiunile primite de „Nemzet,“ în cuvântarea de deschidere a anului scolar a ăis, că lipsa de credință a celor mai renumiți pictori ca Makart, Munkácsy și alții au contribuit la dispozițiunea spiritului lor. „Makart totdeuna a fost ca amețit, a lucrat fără plan și fără vr'o idee; în spiritul lui a dominat chaosul conceptelor, și se oglinda în el lipsa aceea a credinței, de care gema orașul în care locuia. Munkácsy a depins ce-i drept două chipuri ale lui Cristos. Dar cine știe dacă nu lau ajuns ne-m-păcabilă Nemesis pentru mustațele scute și pentru cizmele ungurești, pe cari le-a depins cu mulți ani înainte de aceasta în chipul lui Christos! Nici Dore n'a fost tocmai credincios și adesea căuta însuflețire în viață estravagantă.“ În esplicarea sa diarul „Nemzet“ ne spune, că Munkácsy a depins pe Christos cu mustațe rēsucite și în cisme ungurești într'o coană, care se află în galeria academiei din Viena și pe care o a făcut încă ca elev și prin urmare nu se poate considera decât ca o apucătură studențească. Incât pentru noi nouă ne place a crede, că Munkácsy sau a cugetat că Christos a fost maghiar sau apoi a voit să-l maghiarizeze.

* (Bibliografic). Curs de geografie pentru usul învețământului secundar întocmit după programele în vigoare. Europa (fără România), fizica politică și economică de G. Th. Buzoianu profesor de istorie și geografie.

A doua edițiune revedută. Craiova tipolitografia națională Ralian-Samitca 1884.

* (Bibliografic.) În 15 Octomvre va eși de sub presă: „Revoluțiunea lui Horia“ în Transilvania și Ungaria 1784—1785 scrisă pe basa documentelor oficiale de Nic. Densușianu.

Scierea va forma un volum mare de preste 32 coale în 8° și va conține următoarele capitole: Caracterul revoluțiunii din 1784. — Literatura revoluțiunii. — Românii în epoca militară. — Feudalitatea ungurească în Transilvania. — Asupririle Românilor în Munții Abrudului. — Tumultul din Câmpeni dela 1782. — Călătoriile împăratului Iosif în Transilvania. 1773 și 1783. — Călătoria lui Horia la Viena în 1783. — Conscriptiunea militară. — Căpitaniii revoluțiunii. — Conscriptiunea și scopul

revoluțiunii. — Adunarea țeranilor la Mestea-că. — Revoluțiunea în comitatul Huniadoarei și al Zarandului. — Crișan proclamă revoluțiunea la biserica din Curechiu. — Ocuparea Zarandului. Revoluțiunea se estinde în comitatul Hunedoarei. — Țeranii atacă orașul Deva. — Esecutarea prizonerilor Ddin eva. — Ultimatul lui Horia. — Revoluțiunea în comitatul Albei și al Clușului. — Câmpeni, Abrud și Roșia. — Primul căpitan în pericol. — Căpitaniii Cloșca și Horia tinărul pleacă asupra castelului din Galdai. — Trupa țeranilor de pe Murăș atacă Vulperul și Vințul-de-jos. — Revoluțiunea străbate în comitatul Clușului. — Revoluțiunea în cottul Sibiiului. — Revoluțiunea în comitatul Aradului. — Organizarea mișcării. — Baronul Brukenthal și baronul Preis — Guvernul transilvan și revoluțiunea. — Armistițiul dela Tibru. — Misiunea lui Molnar în Zarand. — Episcopii Nichitici, Petrovici și Popovici. — Schultz la Câmpeni. — Insurecțiunea nobilimii. — Impăratul Iosif și revoluțiunea. — Esecutările din Alba. — Acivitatea contelui Iancovits până la prinderea căpitanilor. — Petițiunile nobilimii. — Revoluțiunea se începe de nou. — Ordinile lui Horia. — Inceperea ostilităților. — Țeranii rescuțați resping amnestia. — Convențiunea dela Ofenbaia. — Luptele dela Remeti, Brad Lupșa și Mihăleni. — Horia disolvă trupa dela Câmpeni. — Impăratul Iosif și cestiunea de naționalitate în Transilvania. — Prinderea căpitanilor. — Interogatoriul lui Horia, Cloșca și Crișan. — Sentințele și esecutarea. — Hora ca „rege“ și „impărat“. — Festivitatea din Slatna. — Alte condamnări. — Imp. Iosif desfințează servitutea personală. — Ecspatrierea mai multor țerani. — Imp. Iosif suprimă abuzurile din munții Abrudului. — Revoluțiunea lui Horia la 1790—91 — Concluziune.

Prețul unui exemplar: pentru România 10 frauci și pentru Austro-Ungaria 4 fl.

Prețul exemplarilor se va putea adresa la autor Calea Victoriei sau la Tipografia „Românul“ Carol Goebel. Strada Doamnei 14 București.

Loterie.		
Sâmbătă în 25 Octomvre 1884.		
Buda:	76	45 59 37 60
Bursa de Viena și Pesta.		
Din 25 Octomvre n. 1884.		
	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	123.10	123.—
Renta de aur ung. de 4%	93.35	93.30
Renta ung. de hârtie.	88.80	88.85
Renta de aur austriacă	103.45	103.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.40	97.—
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer oriental ung.	139.30	119.—
Sorși de regularea Tisei	115.80	115.75
Sorși ungurești cu premii	115.25	115.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	80.95	80.85
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorfire	95.80	99.25
Datorie de stat austriacă în argint.	82.95	81.75
Serisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.8
Acțiuni de bancă de credit ung.	289.50	288 —
Împrumutul drumurilor de fer ung.	143 —	142.75
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	104.10	104.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorfire	100.—	100.25
Obligațiuni urbariale temeșiane de	100.25	100.25
Galbin	5.78	5.76
Napoleon	9.70	9.68 ^{1/2}
London (pe polița de trei luni)	122.10	122.—

Nr. 109.

[913] 2—3

CONCURS.

Pe basa statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul archidieceșan în 13/25 Aprile 1877 Nr. 191 §. 7., prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Turdei.

Fiitorul protopresbiter ca atare va locui în locul central al tractului anume în opidul Turda.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul de stat și din tacsele ce încurg pentru ședulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiali și pentru alte speciali funcțiuni protopresbiterale;

b) venitele ordinari ale parochiei de clasa a III din Turda, împreună cu locuința în natură, această parochia fiind ocupată prin paroch stabil o va ocupa numai după devenirea ei în vacanță.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și binemeritați pe terenul bisericesc și scolar; în special aceia: cari după o pregătire de cel puțin 8 clase gimnasiali sau reali cu testimoniul de maturitate, au terminat studiile teologice la vre unul din institutele metropoliei noastre și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de calificațiune; sau cari după pregătirea indicată mai sus, au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodox atară de metropolia noastră. dar apoi au depus esamenul de calificațiune înaintea comisiei esaminătoare a consistoriului archidieceșan. Pot însă concurge și fără testimoniul de calificațiune profesorii de teologie, și preoții chirotoniți înainte de introducerea esamenelor de calificațiune dacă în celelalte au calificațiunea prescrisă mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescria calificațiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acurateța manifestată în administrarea protopresbiteratului vor ave dela consis-

toriu archidieceșan plenar specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au a-și așterne suplicile concursuali la Venerabilul consistoriu archidieceșan în Sibiiu în restimp de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegrafatul Român,“ alăturând câte o tabelă de calificațiune carea se conțină date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurentului; anii etății (anul luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acolora), esamen de maturitate doctorat s. a.; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acolora și esamenul de calificațiune); servițiile de până acum pe terenul bisericesc și scolariu (timpul, locul și categoria acolora); în fine cunostința limbilor și alte reflexiuni. Datele din această tabelă sunt de a se întări cu documente, cari să se accludă în original precum: carte de botez, testimoni scolare și de maturitate, testimoni teologice și de calificațiune atestate de serviții bisericești și scolare și

eventualmente toate altfel de recomandări.

Turda, 23 Iunie, 1884.
Comitetul presbiteral al tract. Turdei.
Președinte: Notariu;
Ioan Reou, Ioan Tarca,
administrator prot. paroch.

200 altoi meri și peri

de diferite soiuri nobile, din sēmânța poamelor pădurețe preșiți și în primăvara anului 1881 altoiți (de trei ani) dedați cu neajunsurile unei temperaturi schimbăcioase și prin urmare în ori ce climă reușitori și

800 pădureți meri și peri

meniți pentru transplântarea în scoala de altoiți, preșiți din simburi sēmânți în primăvara anului 1882 (de doi ani), de grosimea degetului până la a mânei, sunt în grădina scoalei elementare ortodoxe din Făgăraș, și se vënd de subsemnatul acum în toamna anului curent și în primăvara anului viitoriu. Altoiul, despre a cărui calitate garanțez se vinde cu 30—60 cr. v. a., pădurețul cu 5—10 cr. v. a.

[914] 1—1

Nicolau Aron,
învățătoriu.